

yapım işinin yürütülmesi sırasında, ihale CD'sinde; zemin etüt raporunun bulunmadığı, fiilen yapılan kazının, ihale dokümanları arasında, yapılacak işler listesinde yer alan "15.006/1A poz nolu makine ile yumuşak ve sert küskülük kazılması" imalatından farklı olduğu anlaşıldığından, ilâve iş artışı kapsamında, kazı bedel farkının ödenmesi, kazı nakli bedelinin ödenmemesi görüşünde olduklarını, ancak yüklenicinin kazı nakli bedelini de talebi karşısında uyuşmazlığa düşüldüğünden,

İdarelerince izlenen yola ait Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.

1. GİRİŞ ... Belediyesi tarafından ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan, “ ... Kentsel Yaşam Alanı Uygulaması” yapım işi ile ilgili görüş talebine ilişkindir.
2. II- KONU İdaresinin, ... sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre; 13.09.2011 tarihinde ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Kentsel Yaşam Alanı Uygulaması” yapım işinin yürütülmesi sırasında, ihale CD’sinde; zemin etüt raporunun bulunmadığı, fiilen yapılan kazının, ihale dokümanları arasında, yapılacak işler listesinde yer alan “15.006/1A poz nolu makine ile yumuşak ve sert küskülük kazılması” imalatından farklı olduğu anlaşıldığından, ilâve iş artışı kapsamında, kazı bedel farkının ödenmesi, kazı nakli bedelinin ödenmemesi görüşünde olduklarını, ancak yüklenicinin kazı nakli bedelini de talebi karşısında uyuşmazlığa düşüldüğünden, İdarelerince izlenen yola ait Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.
3. III- İNCELEME Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur. İdaresi yazısı ve eklerindeki tarafların görüş ve değerlendirmeleri özet olarak; Yüklenicinin görüş ve talebi; İdareden satın alınan CD’de; kazı yapılacak zemine ait jeolojik etüt raporu bulunmadığı, zeminin “Yumuşak ve Sert Küskülük” olarak ihale dokümanları sıralamasında, yapılacak işler listesinde belirtildiği, ayrıca kazı nakli ile ilgili herhangi bir imalat pozunun bulunmadığından bahisle, tekliflerini bu verilere göre hazırladıklarını, ancak uygulamada zeminin ekskavatör ile kırılabilen çok sert kaya cinsinden olduğu, mahkeme aracılığı ile bilirkişi raporuna bağlı olarak taraflarınca zemin cinsinin tespit ettirildiği, dolayısıyla kazı bedel farkının

ve ihale dokümanlarında bulunmayan kazı nakli bedelinin, bu tespite göre ödenmesi gerektiğine, Parsel sınırlarının çakılması neticesinde; uygulama projelerindeki sınırlar dışına çıkıldığı anlaşıldığından, ortaya çıkan kazı miktarı fazlasının ödenmesi gerektiğine, Bu işlemler doğrultusunda, mukayeseli keşif yapılarak porsantaj oranlarının yeniden belirlenmesinin uygun olacağına, Taleplerinin olumsuz karşılanması durumunda uyuşmazlığı yargıya intikal ettirmek durumunda kalacaklarına, ilişkin bulunmaktadır. İdaresinin görüş ve değerlendirmesi ise;

“Yumuşak ve Sert Küskülük” ifadesinin ihale dokümanını oluşturan belgeler arasında 8 inci sırada, Yapılacak İşler Listesinde yer almasına rağmen, ihale dokümanları içinde bulunması zorunlu evrak olmayıp, İdarelerince teknik şartnameyi kolaylaştırmak amacıyla yaklaşık maliyette kullanılan iş kalemlerinin listelenmesi ile oluşturulduğu, ancak doküman sıralamasında teknik şartnameden sonra yer aldığı, İhale dokümanı olan 5 inci sıradaki Teknik Şartnameye göre; kazı dâhil her türlü naklin anahtar teslimi götürü bedel iş kapsamında değerlendirileceğinin belirtildiği, porsantaj oranlarının ise, imalat seviyesini gösterdiği ve bu seviyeye göre ödeme yapılmasında kullanıldığı, Yapılacak kazının hâlihazır durumu, derinliği ve alanının projede verilmiş olduğu, otoparkın dışında, herhangi bir ilave kazı yapılmayacağı, yapılacak işler listesinde, kazı için sadece “Yumuşak ve Sert Küskülük” ifadesinin bulunduğu, zemin etüt raporunun ihale dokümanı içerisinde verilmediğinden, fiilen yapılan kazının belirlenerek “Yumuşak ve Sert Küskülük” harici zemin bedelinin ödenmesi, ancak naklinin ödenmemesi gerektiği, yönündedir. Dosya üzerinde yapılan incelemede; Tasfiye edilen bir başka iş kapsamında temel hafriyatının bir kısmının yapıldığı, bu nedenle, bahse konu iş kapsamında tamamlanan ve anlaşmazlık konusunu oluşturan temel kazısı şev aynası ve tabanından kazılacak zemin formasyonunun görülebildiği ve bu durumun, çekildiği tarihi (25.04.2012) üzerinde taşıyan resimlerle de tespit edilmiş olduğu anlaşılmaktadır. İşe ait sözleşmenin 8.2.1 maddesinde, ihale dokümanını oluşturan belgeler arasında öncelik sıralamasının, Yapım İşleri Genel Şartnamesi, İdari Şartname, Sözleşme, Uygulama Projeleri,

Teknik Şartname, Özel Teknik Şartname, Porsantaj İcmali, Yapılacak İşler Listesi ve Diğer Ekler yer almakta olup, İdari Şartnamenin 5.1 inci maddesi (h) bendinde de yer alan 'Yapılacak İşler Listesi'nde, "15.006/1A Makine İle Yumuşak ve Sert Küskülük Kazılması" imalatına yer verildiği görülmektedir. İşe ait Teknik Şartnamenin 'Yapım Şartları' başlıklı 5 inci maddesinde ; "Bu sözleşme kapsamındaki işlerle ilgili her türlü makineli/elle kazı, ... fazla kazı malzemesinin ve inşaat atıklarının nakliyesi ve bertarafı,.....Yüklenicinin sorumluluğunda olup teklif fiyatları buna göre verilecektir." Hükmü mevcut bulunmaktadır. Ayrıca; İdari Şartnamenin 'İşin yapılacağı yerin görülmesi' başlıklı 12 nci maddesinin 12.2. bendinde; "İstekli işin yapılacağı yeri ve çevresini gezmekle; .... teklifini etkileyebilecek riskler, olağanüstü durumlar ve benzeri diğer unsurlara ilişkin gerekli her türlü bilgiyi almış sayılır." ve 12.4 üncü bendinde; " ... isteklinin işin yapılacağı yeri incelediği ve teklifini buna göre hazırladığı kabul edilir." hükümleri ile, Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 'İşlerin Denetimi' başlıklı 14 üncü maddesinin (3) nolu fıkrasında; "...Bununla birlikte yüklenici, kendisine verilen projelerin ve/veya şartnamelerin, teslim edilen iş yerinin veya malzemenin veyahut talimatın, sözleşme ve eklerinde bulunan hükümlere aykırı olduğunu veya fen ve sanat kurallarına uymadığı hususundaki karşı görüşlerini teslim ediliş ve talimat alış tarihinden başlayarak onbeş gün içinde ...idareye yazı ile bildirmek zorundadır. Bu sürenin aşılması halinde yüklenicinin itiraz hakkı kalmaz..." Hükmü mevcut bulunmaktadır. Bu hükümler ile sözleşmenin anahtar teslimi götürü bedel niteliğinde olması ve iş yerinin ihale öncesindeki halihazır durumu göz önünde tutularak konu değerlendirilmiş olup buna göre; İhale öncesinde, temel hafriyatının bir kısmının yapılmış ve kazılacak zemin şartlarının açıkta olması nedeniyle, ihale kapsamındaki temel kazısı şev aynası ve tabanından, kazılacak zemin karakterinin teklif öncesinde görülebildiği, kazı güçlüğüünün anlaşılabilirdiği bir fiili durum söz konusudur. Resimlerle de tespit edilen zemin durumunun, temel kazısı tamamlandıktan sonra da aynı karakteri taşıyıp taşımadığını anlamak maksadıyla idareden temin edilen kazı sonrasındaki resimlerde de, kazılan zeminin, başlangıçta açıkça görülen zemin

formasyonundan farklı özellikte olmadığı anlaşılabilmektedir. Mevzuatta, ihale öncesinde isteklinin işin yapılacağı yeri ve çevresini gezmesi ile, teklifini etkileyebilecek riskleri, olağanüstü durumları ve benzeri diğer unsurlara ilişkin gerekli her türlü bilgiyi almış sayılmakta olup isteklinin işin yapılacağı yeri incelediği ve teklifini buna göre hazırladığı kabul edilmekte ve teslim edilen iş yerinin, sözleşme ve eklerinde bulunan hükümlere aykırı olduğuna ilişkin itirazın süresi içerisinde yapılmak zorunluluğu bulunmaktadır. Ayrıca, işe ait teknik şartnamenin yukarıda alıntısı yapılan bölümünde, yüklenicinin sorumluluğunda olan işler sayılarak teklif fiyatlarının buna göre verileceği hüküm altına alınmış ve her türlü makineli/elle kazı ile fazla kazı malzemesinin ve inşaat atıklarının nakliyesi ve bertarafı işlerinin, teklif kapsamında olduğu belirtilmiştir. Bu durumda, sözleşme ve eklerine göre, yüklenicinin kazı yapacağı temel zemini özelliğini yerinde görerek teklif verdiği hususu da dikkate alındığında, kazı güçlüğünden dolayı ilave bir bedel ödenmesinin uygun olmadığı, kazı malzemesi ve inşaat atıklarının nakliyesi ve bertarafına ait bedelinin de sözleşme bedeli içerisinde olduğu kanaati taşınmaktadır. Ancak; sözleşme kapsamında olmayan, uygulama projesi haricinde ilave olarak kazı yaptırılması halinde bu kazının bedeli ile var ise nakliyesinin ödenmesinin mümkün olduğu değerlendirilmektedir. IV-KARAR Konu, önceki bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup buna göre; Kazı güçlüğünden dolayı ilave bir bedel ödenmesinin uygun olmadığı, kazı malzemesi ve inşaat atıklarının nakliyesi ve bertarafına ait bedelin sözleşme bedeli içerisinde olduğunun, proje harici ilave olarak kazı yaptırılması halinde bu kazının bedeli ile var ise nakliyesinin ödenmesinin mümkün bulunduğunun değerlendirildiğine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden, 08/08/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.]]>